EQR Hatay Arsuz Atık Su Projesi

Ülke:	TÜRKİYE
Proje No:	55489
Sektör:	Altyapı Avrasya
İlan Türü:	KAMU
Çevresel Kategori:	B
Hedef Kurul Tarihi:	07 Mayıs 2025
Durum:	İmzalandı
PSD Yayın Tarihi:	04 Şubat 2025

Proje Tanımı

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti'ne, Türkiye'de Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi ("HATSU") tarafından kullanılmak üzere, 100 milyon Avro'ya kadar bir devlet kredisi. Bu kredi, Hatay'ın Arsuz ilçesinde 290 km'ye kadar kanalizasyon şebekesi ve terfi istasyonlarının inşası, 21.000 m³/gün kapasiteli Üçgüllük Atıksu Arıtma Tesisi ("AAT"), derin deniz deşarjı ve inşaat kontrol hizmetlerinin teminini finanse edecektir ("Proje").

Proje Hedefleri

Bu Proje, 6 Şubat 2023'te 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki iki büyük depremin ağır hasar verdiği Hatay'daki temel atıksu altyapısının inşasını desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu depremler, Türkiye'nin güneydoğusundaki 11 ilde büyük yıkıma yol açarak milyonlarca insanın yaşamını ciddi şekilde etkilemiştir.

Banka'nın bu yatırımı, bölgede temel hizmetlerin iyileştirilmesine katkıda bulunmayı ve kentin altyapısının uzun vadeli dayanıklılığını ve sürdürülebilirliğini desteklemeyi hedeflemektedir.

Geçiş Etkisi

Beklenen Geçiş Etkisi puanı: 62

Projenin Geçiş Etkisi, şu niteliklerden kaynaklanmaktadır:

(i) **Yeşil** – Proje, atıksu arıtma kapasitesini artıracak ve haneleri merkezi bir kanalizasyon sistemine bağlayarak çevresel korumayı güçlendirecek; yeni Üçgüllük AAT'deki arıtma ile Hatay'ın Arsuz ilçesinde AB standartlarıyla uyumu sağlanacaktır.

(ii) **Dirençli** – Proje, afetlere hazırlık ve iklim risk yönetimini teşvik ederek Hatay'ın doğal afetlere karşı dayanıklılığını artıracaktır.

EBRD tarafından sağlanan finansmanın %100'ü Banka'nın Yeşil Ekonomi Geçişi ("GET") yaklaşımıyla uyumludur.

Müşteri Bilgileri

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ

Borçlu taraf, Türkiye Cumhuriyeti adına Hazine ve Maliye Bakanlığı'dır. Kredinin faydalanıcısı HATSU'dur. İLBANK ise belediyeler ve il özel idarelerine ait bir kalkınma ve yatırım bankasıdır. Proje, İLBANK'ın gözetimi ve denetimi altında HATSU tarafından uygulanacaktır.

EBRD Finansman Özeti

100.000.000,00 Avro

Toplam Proje Maliyeti

100.000.000,00 Avro

Çevresel ve Sosyal Özet

Proje, 2019 EBRD Çevresel ve Sosyal ("Ç&S") Politikası'na göre Kategori B olarak sınıflandırılmıştır. Hatay'ın Arsuz bölgesinde yer alacak, 150.000 eşdeğer nüfusun altında kapasiteye sahip yeni Üçgüllük AAT, kanalizasyon şebekesi, terfi istasyonları ve derin deniz deşarjının inşası, sahaya özgü çevresel ve sosyal etkilerle ilişkilidir ve bu etkiler kolaylıkla tespit edilebilir ve giderilebilir. Projenin Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti ("ÇSDT"), Fizibilite Çalışması kapsamında bağımsız danışmanlar tarafından gerçekleştirilmiştir. Çevresel ve Sosyal Değerlendirme ("ÇSD"), proje dokümanlarının incelenmesi, saha ziyaretleri ve üçüncü taraf görüşmeleri yoluyla yürütülmüştür. HATSU'nun Ç&S yönetim sistemleri ile inşaat ve işletme dönemlerinde Projeyi EBRD Performans Gereklilikleri ("PR"ler) doğrultusunda uygulama kapasitesi, ayrıca AB standartlarına ve ulusal izin süreçlerine uyumu değerlendirilmiştir. Üçgüllük AAT, ulusal mevzuatta belirtilen eşik değerin altında kaldığı için çevresel etki değerlendirmesi ("ÇED") muafiyet yazısı alınmıştır. Tasarımı halen hazırlık aşamasında olan derin deniz deşarjı ("DDD") boru hattının 1.800m uzunluğunda olması ve arıtılmış atıksuyun denize deşarj edilmesi amacıyla bitişik drenaj kanalı altından inşa edilmesi planlanmaktadır. DDD, Türkiye ÇED Yönetmeliği Ek-2 listesine girmektedir. Bu nedenle, HATSU'nun Proje Tanıtım Dosyası ("PTD") hazırlayarak yetkili kuruma sunması ve söz konusu bileşen için ÇED gerekip gerekmediğinin belirlenmesi amacıyla sürece tabi tutulması gerekmektedir.

Bağımsız ÇSD değerlendirmesi, HATSU'nun Banka PR'leri ve ulusal mevzuat ile tam uyumlu proje uygulama konusunda kurumsal kapasitesinin sınırlı olduğunu ortaya koymuştur. Ancak HATSU, önceki projelerden EBRD PR'lerine aşinadır. HATSU'nun çevresel yönetim sistemini geliştirmesi ve mevcut iş sağlığı ve güvenliği ("İSG") sistemini ISO 14001 ve ISO 45001 standartlarıyla uyumlu hale getirmesi gerekmektedir. Projenin Ç&S etkileri sahaya özgü olup büyük ölçüde inşaat aşamasıyla sınırlıdır. Bu etkiler arasında; trafik ve kazı/delme faaliyetlerinden kaynaklanan toz emisyonları, gürültü etkileri, arazi kullanımı üzerindeki küçük ölçekli etkiler, yolların geçici olarak kapanması ve inşaat sırasında su kesintileri yer almaktadır. Bu etkiler, ÇSEP'de belirlenen uygun önlemlerle yönetilecektir. Yeni AAT, hem ulusal hem de AB standartlarına uygun atıksu arıtımı sağlayacak ve deşarj edilen suyun kalitesinde önemli bir iyileşme sağlayacaktır. Çamur yönetimi ve bertaraf çözümü de AB gereklilikleriyle uyumludur; çamurun kurutulması ve çimento fabrikası tarafından kullanılması planlanmaktadır.

Proje, büyük ölçüde Hatay İmar Planı kapsamında tahsis edilen devlete ait arazilerde gerçekleştirilecektir ve herhangi bir yeniden yerleşim gerektirmemektedir. Ancak, birkaç terfi istasyonu alanında özel mülkiyetteki tarım arazilerinin etkilenmesiyle sınırlı ekonomik etkiler yaşanabilir. Bu etkileri PR5 ile uyumlu şekilde ele almak üzere proje için ayrı bir Arazi Edinimi ve Geçim Kaynaklarının Geri Kazandırılması Çerçevesi ("LALRF") hazırlanmıştır. HATSU'nun, inşaata başlamadan önce bir Arazi Edinimi ve Geçim Kaynaklarının Geri Kazandırılması Planı ("LALRP") hazırlayıp uygulaması gerekecektir. Ayrıca, HATSU, yazlık konutlar ve işyerlerinin olumsuz etkilenmesini önlemek için, kanalizasyon hatlarının yaz/turizm sezonu dışında inşa edilmesi yönünde yüklenicilerden gerekli önlemleri almasını isteyecektir.

AAT sahası halihazırda insan faaliyetlerinden etkilenmiş durumdadır ve proje alanına ilişkin genel veritabanı, AAT sahasında veya yakın çevresinde herhangi bir hassas veya kritik habitatın varlığına işaret etmemektedir. Durum tespiti sırasında PR6 kapsamında önemli bir sorun tespit edilmemiş olsa da, ÇSEP kapsamında HATSU'nun, projenin kara ve deniz biyolojik çeşitliliğine olan etkilerini değerlendirmek amacıyla, inşaat öncesi ek bir değerlendirme yapması için nitelikli bir ekolog ile çalışması gerekmektedir. Kıyı bölgelerinde yürütülecek inşaat faaliyetleri sırasında yaban hayatının zarar görmesini önlemek için gerekli önlemlerin alınması sağlanacaktır. Tüm biyolojik çeşitlilikle ilgili önlemler, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı'na ("ÇSYS") dahil edilecek ve ihale dokümanlarında/ yüklenici yönetiminde şart olarak belirtilecektir.

Proje Anlaşması kapsamında, HATSU ile mutabık kalınan bir Çevresel ve Sosyal Eylem Planı ("ÇSEP") hazırlanmıştır. Bu plan; proje uygulaması için uygun Ç&S kaynaklara sahip bir Proje Uygulama Birimi oluşturulmasını, çevresel ve İSG yönetim sistemlerinin kurulmasını, personel eğitimlerinin sağlanmasını, ilgili politika ve prosedürlerin güncellenip personele duyurulmasını, ulusal ÇED sürecinin tamamlanmasını ve tüm proje bileşenleri için gerekli izinlerin alınmasını; insan kaynakları ve cinsiyete dayalı şiddet ve taciz politika ve prosedürlerinin geliştirilmesini; çalışan ve üçüncü taraf şikayet mekanizmalarının güncellenmesini; yüklenici iş gücü yönetimi ve izleme faaliyetlerinin yürütülmesini; ihale dokümanlarında ÇSYS taahhütlerinin yer almasını; AAT ve yerleşim yerlerine yakın terfi istasyonlarında koku ve gürültü izleme ve kontrol önlemlerinin uygulanmasını; çamur yönetimi ve bertarafına ilişkin özel önlemlerin alınmasını; DDD bileşenine ilişkin biyoçeşitlilik koruma ve önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini; şans eseri buluntu prosedürlerinin oluşturulmasını; inşaat ve işletme dönemlerine yönelik atık yönetim planları, trafik yönetim planı ile HATSU'nun faaliyetlerini ve proje bileşenlerini kapsayan bir Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanmasını öngörmektedir.

Paydaş Katılım Planı ("PKP") hem inşaat hem de işletme aşamaları için geliştirilmiş olup bir şikayet mekanizması da içermektedir. HATSU'nun, bu planı tüm proje süreci boyunca nihai hale getirerek uygulaması gerekecektir. HATSU ayrıca, EBRD'ye yıllık çevresel ve sosyal raporlar sunmakla yükümlü olacaktır.

Yeşil Değerlendirmeler

Paris Anlaşması ile Uyum

Proje, doğrudan finanse edilen yatırımlar için EBRD'nin Paris Anlaşması uyum yaklaşımının uygulanmasına dayalı olarak Paris Anlaşması ile uyumlu kabul edilmektedir. Proje, "Su temini ve atık su" kategorisi altında ortak MDB uyum listesinde yer aldığı için Paris Anlaşması'nın azaltım hedefleriyle uyumludur. Proje, önemli fiziksel iklim riskleri bulunmadığı ve ulusal uyum politikalarına veya daha geniş sistemin iklim direncine aykırı olmadığı için Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumludur.

Yeşil Finans Kaynak Gösterimi

EBRD'nin sağladığı finansmanın yüzde 100'ü, iklim değişikliğinin etkilerinin hafifletilmesi, iklim değişikliğine uyum ve diğer çevresel hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetleri desteklediği için yeşil finansman olarak sınıflandırılmaktadır. Bu sınıflandırma, EBRD yatırımlarının yeşil finansman payını belirlemeye yönelik metodolojiye uygun olarak yapılmaktadır.

Teknik İş Birliği (TC)

İmza öncesi:

TC 1: Fizibilite Çalışması ve Çevresel & Sosyal Durum Tespit Desteği: Öncelikli Yatırım Planı'nın değerlendirilmesi ve geliştirilmesi sürecinde, tedarik ve sözleşme stratejisi dahil olmak üzere; EBRD Ç&S Politika ile Performans Gereklilikleri ("PR"ler) arasındaki uyumun değerlendirilmesi; Çevresel ve Sosyal Eylem Planı ("ÇSEP"), Teknik Olmayan Özet ("TOÖ") ve Paydaş Katılım Planı ("PKP") hazırlanması ve geliştirilmesi yer almaktadır. Bu çalışmanın maliyeti 350.000 Avro olup, EBRD Sürdürülebilir Altyapı Fonu tarafından finanse edilmektedir.

TC 2: Satın Alma Desteği: EBRD tarafından finanse edilmesi önerilen sözleşmeler için (i) tasarım dokümanlarının gözden geçirilmesi, (ii) İhale Belgelerinin hazırlanması ve (iii) EBRD PP&R ile uyumluluğun sağlanması için sözleşmenin imzalanmasına kadar ihale sürecinin yönetilmesi de dâhil olmak üzere danışmanlık desteği. Bu çalışmanın maliyeti 74.860 Avro olup, EBRD Hissedarlar Özel Fonu tarafından finanse edilmektedir.

İmza sonrası:

TC 3: Uygulama ve İzleme Desteği: Proje uygulamasının izlenmesi ve ÇSEP dâhil olmak üzere raporlama gereklilikleri ile ilgili desteği içerecek Proje İzleme Hizmetleri. Çalışmanın tahmini maliyeti 350.000 Avro'ya kadar olup, EBRD Hissedarlar Özel Fonu tarafından finanse edilecektir.

TC 4: Türkiye'de Deprem Müdahale Belediyeleri için Kapasite Geliştirme: Hatay, Adıyaman, Malatya ve Osmaniye belediyeleri ile ilgili su ve kanalizasyon idarelerinin yararına olmak üzere; özellikle kriz yönetimi, varlık yönetimi ve finansal olmayan risk yönetimi alanlarında kapasitenin güçlendirilmesine odaklanılacaktır. Bu çalışmanın toplam maliyeti 530.000 Avro'ya kadar olup (her belediye için 132.500 Avro) EBRD Hissedarlar Özel Fonu tarafından finanse edilmektedir.

Ek Katkı

Bankanın ek katkısı, makul şartlar ve koşullarda ticari kaynaklardan piyasada sınırlı düzeyde finansman bulunabilmesi nedeniyle finansman yapısından kaynaklanmakta; ayrıca risk yönetimi, standart belirleme, bilgi, yenilikçilik ve kapasite geliştirme alanlarında sağladığı katkılarla da desteklenmektedir. Proje aynı zamanda toplumsal cinsiyet açısından da ilave katkı sunmakta olup, HATSU tarafından ilk kez cinsiyete göre ayrıştırılmış veri toplama ve raporlama uygulaması getirilerek; Hatay'da su ve atıksu hizmetlerinin erişilebilirliği, etkin kullanımı ve yönetişimi gibi konularda toplumsal cinsiyete duyarlı hizmet sunumunu desteklemeyi ve kadınların suyla ilgili istihdam alanlarına daha fazla katılımını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Şirket İletişim Bilgileri

Nevzat Toğrul
ntogrul@ilbank.gov.tr
+90 (312) 508 79 09
www.ilbank.gov.tr
Emniyet, Hipodrom Cd. 9/21, Yenimahalle/Ankara

Geçiş Etkisi

EBRD'nin geçiş etkisini ölçmeye yönelik yaklaşımına dair daha fazla bilgi edinmek için buraya tıklayınız.

İş Fırsatları

İş fırsatları veya satın almayla ilgili konular için müşteri firma ile irtibat kurunuz.

Satın almayla ilişkili olmayan EBRD proje soruları için irtibat bilgileri:

Tel: +44 20 7338 7168
E-posta: projectenquiries@ebrd.com

Kamu sektörü projeleri için EBRD Satın Alma bağlantısını ziyaret ediniz:

Tel: +44 20 7338 6794
E-posta: procurement@ebrd.com

Genel Sorular

Diğer sorularınızı EBRD Soru Formu aracılığıyla sorabilirsiniz.

Çevresel ve Sosyal Politika (ESP)

ESP (Çevresel ve Sosyal Politika) ve buna ilişkin Performans Gereklilikleri (PR'ler), EBRD'nin "çevresel uygunluğu ve sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek" yönündeki taahhüdünü uygulamaya koyma yöntemlerini belirler. ESP ve PR'ler, kamunun aydınlatılması ve kamuoyunun görüşünün alınması hakkındaki ulusal kanunların ilgili gerekliliklerine müşterilerin uymasına ve müşterinin ve projenin özellikle çevresel ve sosyal performansına dair paydaşlardan kaygı ve şikâyetlerin alınması ve çözümünün kolaylaştırılmasına yönelik bir şikâyet mekanizması kurmasına dair özel hükümleri kapsar. EBRD ayrıca müşterilerinden, projeden doğan risk ve etkiler ile ilgili gerekli bilgileri projenin çevresel ve sosyal risk ve etkilerinin doğası ve ölçeği ile orantılı olarak uygun şekilde açıklamasını veya paydaşları ile anlamlı istişareler gerçekleştirmesini, paydaşlarının geri bildirimlerini dikkate almasını ve bunlara cevap vermesini ister.

EBRD'nin bu konudaki uygulamalarına dair diğer bilgiler ESP'de ortaya konulmuştur.

Ahlaki Bütünlük ve Uyum

EBRD Uyumdan Sorumlu Yetkili Ofisi (OCCO) iyi yönetimi teşvik eder ve Bankanın tüm faaliyetlerinde uluslararası iyi uygulama örneklerine uygun olarak yüksek ahlaki bütünlük standartlarının uygulanmasını sağlar. Projelerin ahlaki bütünlük veya saygınlığa ilişkin Banka için kabul edilemez riskler taşımadığından emin olmak adına tüm Banka müşterilerinde ahlaki bütünlük durum tespiti çalışması yürütülür. Banka, sorunların proje değerlendirme ve onay aşamalarında tespit edilmesi ve çözülmesinin, Banka işlemlerinin ahlaki bütünlük içinde yerine getirilmesi açısından en etkili yöntem olduğuna inanmaktadır. OCCO bu koruyucu çalışmalarda kilit rol oynar ve yatırım sonrasında da projelerdeki ahlaki bütünlük risklerinin izlenmesine yardımcı olur.

OCCO ayrıca EBRD'nin finanse ettiği projelerde sahtekarlık, yolsuzluk ve görevi suiistimal iddialarını araştırmaktan sorumludur. Sahtekarlık veya yolsuzluktan şüphelenen Banka içinden veya dışından herkes, Uyumdan Sorumlu Yetkiliye compliance@ebrd.com adresi üzerinden e-posta yoluyla yazılı bir rapor sunmalıdır. Raporlanan tüm konular OCCO tarafından takip edilecektir. Anonim olanlar da dahil olmak üzere tüm raporlar incelenecektir. Raporlar Bankanın veya Bankanın faaliyet gösterdiği ülkelerin dillerinden herhangi birinde olabilir. Raporlardaki bilgiler iyi niyet temelinde sunulmalıdır.

Bilgiye Erişim Politikası (AIP)

AIP (Bilgiye Erişim Politikası), 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe girmesinden itibaren EBRD'nin strateji, politika ve faaliyetlerinin daha iyi öğrenilmesini ve anlaşılmasını sağlamak amacıyla bilgi açıklama ve paydaşlar ile istişare etme yöntemlerini ortaya koymaktadır. EBRD internet sitesindeki bilgiler için lütfen Bilgiye Erişim Politikası sayfasını ziyaret ediniz.

Diğer sorularınızı EBRD Soru Formu aracılığıyla sorabilirsiniz.

Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması (IPAM)

Eğer çevresel, sosyal veya kamuyu aydınlatmaya ilişkin endişeleri Müşteri veya Banka ile (örn. Müşterinin Proje düzeyinde şikâyet mekanizması yoluyla veya Banka yönetimiyle doğrudan iletişime geçilerek) ele alma çalışmaları başarısız olursa bireyler ve kurumlar endişelerini EBRD'nin Bağımsız Proje Hesap Verebilirliği Mekanizması (IPAM) aracılığıyla ele alma yoluna da gidebilirler.

IPAM, Projeye ilişkin, bir zarara yol açmış (veya açması muhtemel) hususları bağımsız olarak değerlendirir. Mekanizmanın amacı; çevresel, sosyal ve kamuyu aydınlatmaya ilişkin sorunları çözmek için Proje paydaşları arasında diyalog kurulmasını desteklemek; Bankanın Çevresel ve Sosyal Politikasına veya Bilgiye Erişim Politikasının Projeye özel hükümlerine uyup uymadığını tespit etmek ve eğer varsa bu politikalarla ilgili uyumsuzlukları ele almak, aynı zamanda Banka açısından gelecekteki uyumsuzluk sorunlarını önlemektir.

Lütfen IPAM ve yetkileri hakkında daha fazla bilgi almak ve inceleme için nasıl Talep gönderebileceğinizi öğrenmek için Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması web sayfasını ziyaret edin veya IPAM hakkında ve nasıl talep gönderebileceğinize dair rehberlik ve daha fazla bilgi almak için ipam@ebrd.com e-posta adresi üzerinden IPAM'a ulaşın.